

Posvet na Jalnovi domačiji – predavanje dr. Igorja Jelena (foto: Anja Moric, 16. oktober 2021).

NADALJEVANJE DELA NA JALNOVI DOMAČIJI: POSVET ZAMEJSKE ZBIRKE – IZZIVI, MOŽNOSTI IN PRILOŽNOSTI

Bela Peč / Fusine in Valromana, Italija, 16. oktober 2021

Slovensko etnološko društvo se v okviru mednarodnih dejavnosti Delovne skupine za Slovence zunaj meja Republike Slovenije in Delovne skupine za ljubitelje etnologije aktivno vključuje v ohranjanje kulturne dediščine Slovencev v zamejstvu in jim nudi strokovno podporo pri njihovem prizadevanju za razvijanje dejavnosti, ki podpirajo njihovo kulturno identiteto. V ta segment sodi tudi sodelovanje Slovenskega etnološkega društva pri ureditvi zbirke družine Jelen v naselju Bela Peč v Italiji. T. i. Jalnova domačija, ki obsega manjši hotel za letoviščarje, kantino s prenočišči, nekaj gospodarskih poslopij, kozolec in nekdanjo žago, je namreč po uvedbi rapalske meje v 20. letih 20. stoletja ostala na italijanski strani in je do danes na račun težje dostopnosti in geografske odmaknjenosti ostala praktično nespremenjena. Predmeti iz Jalnove zbirke so bili prvič popisani v okviru

projekta ZBORZBIRK – kulturna dediščina med Alpami in Krasom v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013, vendar tedaj podatki zaradi spoštovanja zasebnosti (Ravnik 2021: 10) niso bili objavljeni na spletu in v publikacijah projekta.

Aktivnosti Slovenskega etnološkega društva na Jalnovi domačiji smo obudili leta 2019. 12. maja smo v Beli Peči prvič organizirali posvet o ohranjanju kulturne dediščine Slovencev v Italiji (glej Moric 2019). Ponovno in v še večjem številu smo se srečali dve leti kasneje, 16. oktobra 2021. Predstavniki izobraževalnih, znanstvenih in strokovnih institucij ter lokalnih skupnosti smo na posvetu *Zamejske zbirke – izzivi, možnosti in priložnosti*, ki je prav tako potekal na Jalnovi domačiji, predstavili svoje dosedanje izkušnje z vrednotenjem, urejanjem, promocijo itd. za-

* Anja Moric, dr. politologije, docentka za etnologijo, ZRC SAZU, Glasbenonarodopisni inštitut; Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo; anja.moric@zrc-sazu.si.

Druženje po izvedenem posvetu (foto: Anja Moric, 16. oktober 2021).

mejskih in manjšinskih zbirk ter razpravljali o možnostih dela v naslednjih letih, ko bi zbirko uredili, jo pripravili za ogled obiskovalcev in jo umestili v turistična prizadevanja območja. Referate so pripravili predstavniki različnih institucij (po vrstnem redu programa): dr. Igor Jelen (lastnik Jalnove domačije, Univerza v Vidmu), dr. Mojca Ravnik (ZRC SAZU), dr. Špela Ledinek Lozej (ZRC SAZU), dr. Karmen Kenda Jež, dr. Rudi Bartaloth in dr. Nataša Gliha Komac (vsi ZRC SAZU), Luciano Lister (Združenje Don Mario Černet), mag. Polona Sketelj (SEM), Irena Lačen Benedičič (Gornjesavski muzej Jesenice), dr. Tanja Roženberger (SEM), dr. Anja Moric (vodja DS za Slovence zunaj meja RS, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL, ZRC SAZU) in mag. Marko Smole (vodja DS za ljubitelje etnologije). Knjižica povzетkov posveta je dostopna na spletni strani SED.

V sklop prizadevanj za ureditev Jalnove zbirke sodijo tudi študentske terenske vaje, ki smo jih aprila 2022 izvedli na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozof-

ske fakultete Univerze v Ljubljani. Študenti so se v okviru vaj pri predmetu Regionalne raziskave in razvoj (izvajalka vaj doc. dr. Anja Moric, nosilka predmeta doc. dr. Alenka Bartulović) seznanili z dediščino območja Bele Peči ter opravili osnovno konservacijo in popis izbranih predmetov in intervjuje z nekaterimi prebivalci kraja. Kot gostujoči predavatelji so pri izvedbi vaj sodelovali tudi člani ce SED: dr. Tanja Roženberger, mag. Polona Sketelj, dr. Špela Ledinek Lozej, mag. Marko Smole in Špela Smolej.

Viri in literatura

MORIC, Anja: Posvet o ohranjanju kulturne dediščine Slovencev v Italiji. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva* 59/2, 2019, 149.

RAVNIK, Mojca: Od prvih stikov z Jalnovimi v Beli Peči do sodelovanja v projektu Zborzbirk. V: Anja Moric (ur.), *Zamejske Zbirke – izzivi, možnosti in priložnosti: Mednarodni posvet Slovenskega etnološkega društva*. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 2021, 10.